

‘Onkruid is het geuzenwoord van de tegenbeweging.’

‘Ik hoor nergens bij’

Dit jaar is het precies dertig jaar geleden dat Onkruid het levenslicht zag. Oprichter en geestelijk vader Paul Breekveldt stond in de kraamkamer van uitgeverij VNU aan de wieg van het nieuwe spirituele tijdschrift. Negenentwintig jaar lang zorgde hij ervoor als voor zijn eigen kind. Een terugblikkend gesprek over oranje jurken, persoonlijk falen, reïncarnatie en spacecake.

TEKST: HIDDE TANGERMAN FOTO: TESSA POSTHUMA DE BOER

Academie voor Polyenergetische Therapie

De opleiding die je meer kan vertellen...

Hoofdkantoor: Algolweg 20 - 3821 BH - Amersfoort - Dijkloof: Heiliggravenweg 2 - 3901 CH - Appingedam - Telefoonnummer: 033 - 47 29 459 - info@polyenergetica.nl - www.polyenergetica.nl

Driejarige deeltijd beroepsopleiding tot Polyenergetisch Therapeut

- Wil je:
- Resultaatgevende, snelwerkende therapie kunnen toepassen?
  - Een leuk, spannend en goed beroep met toekomst als therapeut?
  - Een studie combineren met andere werkzaamheden?
  - Werken met mensen en daar zelf veel van leren?
  - Een erkend en allround therapeut zijn?

Vind je het ook moeilijk te kiezen uit al die gerichte, afgebakende opleidingen?
En wil je juist diverse vaardigheden aanleren uit een aantal verschillende therapievormen?
En deze dan in praktijk mixen tot een zeer effectieve en snelle vorm van hulpverlening?

Dan is de opleiding tot Polyenergetisch Therapeut wellicht iets voor jou!

Je leert te werken met:

- Regressie- en reïncarnatietherapie
- Hypnotherapie
- Psychopathologische kenmerken
- Neuro-linguïstisch programmeren (NLP)
- Energie- en lichaamswerk, kunstzinnige therapie
- Aura- en chakra therapie
- Intuïtieve vaardigheden
- Een veelheid aan communicatietechnieken

Onze lesdagen worden verzorgd door vakkundige en ervaren docenten die tevens therapeut zijn. Wij staan borg voor het geven van een gedegen en beproefde mix van een aantal disciplines die grondig worden onderwezen.

De opleiding start bij de basis: voorkennis is niet vereist.

Tijdens de studie wordt veel aandacht besteed aan praktische demodagen. Je krijgt supervisie en jouw leer- en ontwikkelingsproces wordt stapsgewijs vastgelegd in jouw Polyenergetisch Ontwikkel Plan (POP).
Je leert al snel de kennis en vaardigheden in het dagelijkse leven toe te passen.

In onze praktisch gerichte opleiding wordt er veel geoefend, overbodige boekenballast vermeden en er wordt naast serieus werken ook veel plezier gemaakt.
In 26 dagen (2 dagen aaneengesloten per drie weken of 1 dag per 2 weken) per jaar word je vakkundig opgeleid tot zelfstandig therapeut.

De opleiding start meermalen per jaar.

Maak kennis met deze dynamische, gedegen en plezierige opleiding en vraag de gratis brochure aan. Breng ook een bezoekje aan www.polyenergetica.nl

Regelmatig zijn er kosteloze, vrijblijvende introductiedagen waarin de verschillende vakken worden toegelicht, je de sfeer kunt proeven en vragen kunt stellen.
Informeer naar de data op onze site of bel of mail ons even. Je bent van harte welkom.

De opleiding is HBO-erkend door BST, VBAG en RING.

Bezoekadressen : Algolweg 20 te Amersfoort
: Heiliggravenweg 2 te Appingedam
Postadres : Postbus 446, 3800 AK, Amersfoort
Telefoon : 033 - 47 29 459
E-mail : info@polyenergetica.nl

‘Ik kijk nooit in de Happinez, ik vind het verschrikkelijk. Het is niets anders dan jaloezie, maar zo is het wel.’

“Ik ben eigenlijk een soort hobbit. Ik blijf het liefst gewoon op mijn eigen nest,” zegt Paul Breekveldt bijna verontschuldigd als hem wordt gevraagd waarom hij in zijn tijd bij Onkruid nooit een grote reis heeft gemaakt. Dat liet hij liever over aan zijn redacteurs. Zelf blijft hij het liefst in zijn eigen woonboerderij met de enorme aangrenzende tuin in het rustieke Avenhorn, in de kop van Noord-Holland. En op een zonnige zaterdag als deze kun je de man geen ongelijk geven. Met zijn ronde, bebaarde hoofd en zijn wat gedrongen gestalte zou hij zo uit een Tolkienverhaal weggelopen kunnen zijn. In het lange, nog ongemaaid gras staat een tafel gedekt met een weldadige biologische lunch, inclusief prei van eigen grond. Vrouw Loes zet de volkoren boterhammetjes en de gezonde appelsap op tafel en schuift ook aan voor het gesprek. Bijna dertig jaar lang vormden ze met zijn tweeën het gezicht van Onkruid: Paul aan het roer en Loes met de

administratie en de boeken. En waren ze, met name in de beginjaren, hun tijd ver vooruit.

Het idee voor Onkruid werd Paul Breekveldt in 1978 aangereikt door Dick Hendrikse, zijn baas bij VNU van wiens hand ook het blad *Story* afkomstig was. “Dick was een heel trendgevoelige man die voelde dat er iets in de lucht hing. Mensen waren bezig met alternatieve landbouw, zelf leverworst maken, dat soort dingen. ‘Begrijp jij daar iets van?’, vroeg hij. Het was genoegzaam bekend dat ik als stadsmens naar buiten was getrokken en op het platteland een beetje alternatief leefde. Dus na een kwartier stond ik weer buiten met de opdracht daar een blad over te maken.”

Wist je meteen wat je te doen stond?

Paul: “Nou, in het begin waren we nogal onnozel. Zo hadden we in het tweede nummer een artikel over wat voor leuks en gezonds je allemaal met regen kon

ONKRUID

Ken geschiedenis in 12 roemruchte nummers

Paul Breekveldt en Loes Sjerp zijn diep in het Onkruid-archief gedoken en met twaalf nummers bovengekomen. Verhalen en anekdotes uit de oude doos van dertig jaar spirituele journalistiek.

Nr. 1 Kritische artikelen over de bio-industrie, maar ook over Transcendente Meditatie.
Paul: “We namen niet alles voor zoete koek aan.” Achterin het blad een gedicht van Jan Eiburg, dat Paul ‘onze geloofsbelijdenis’ noemt. Het schetst de mens die vervreemdt van de schoonheid en eenvoud van het plattelandleven en eindigt met de regel: Hij zal bang en verongelijkt sterven. “Dat was dus een schrikbeeld: dit willen wij niet.”

‘Die spacecake heeft wel kwaad bloed gezet.’

'Objectiviteit richting Bhagwan

was ons eigenlijk niet gegeven.'

doen. Van zure regen hadden we geen benul, totdat een lezer ons wakker schudde. En we erachter kwamen dat niet alles zo zuiver en mooi was als we ons hadden voorgesteld."

Loes: "We zijn inderdaad heel onnozel geweest. Tijdens een feestelijke dag van het alternatieve wezen bijvoorbeeld, bakten wij pannenkoeken van volkorenmeel en prezen dat dan aan als biologisch-dynamische pannenkoeken."

Paul: "Toen kwam er een oudere vrouw die vroeg waar we dat meel hadden gekocht. Nou ja, gewoon bij de Coöp. Wist ik veel. Biologisch-dynamisch was 'in' en als je dat woord gebruikte hoorde je erbij. Maar wat het precies was, geen idee."

Hoe ben je eigenlijk op de naam Onkruid gekomen?

"Die is in een brainstorm ontstaan. We riepen allerlei namen: 'Akelei', 'Dotterbloem' en op een zeker moment riep ik: 'Onkruid' en een ander riep 'Hé!' en meenden we dat we het hadden gevon-

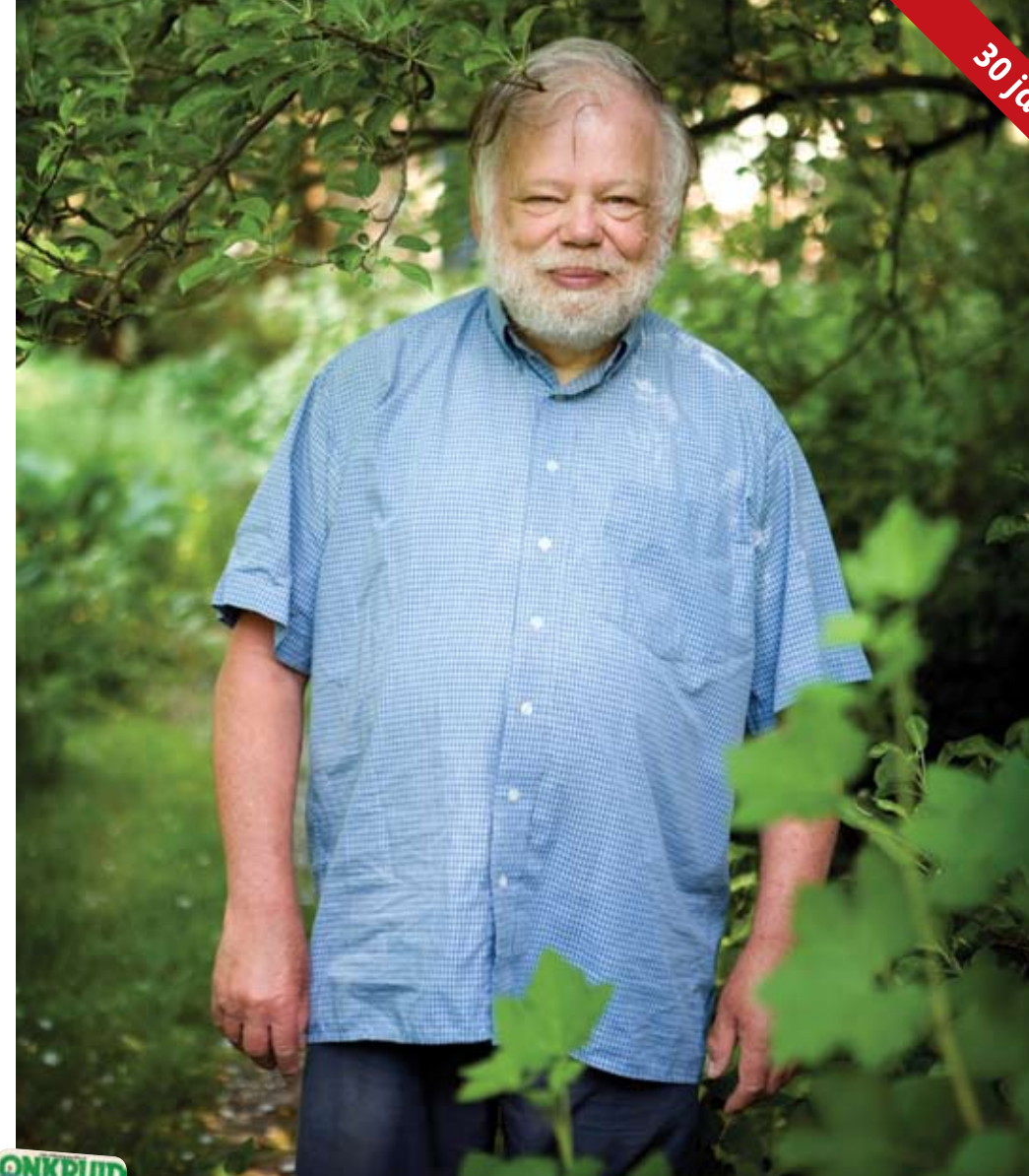
den. Achteraf ben ik niet altijd even blij met die naam geweest."

Hoezo?

"Het blijkt dat mensen de naam als iets negatiefs beschouwen. Maar het is juist het geuzenwoord van de tegenbeweging. Onkruid is datgene waar de grote wereld geen belangstelling voor heeft; wat de kille, koude maatschappij wegschouffelt als zijnde niet van belang, maar waarvan wij zeggen: 'Joh, doe dat toch niet, moet je eens kijken wat prachtig mooi het is!' Ik moet wel toegeven dat ik dit verhaal vaak heb moeten houden, wat aangeeft dat het een lastig geval is."

Had je een visie met Onkruid?

"Vroeger stond er op de cover: 'Tijdschrift voor een alternatieve levenswijze'. Maar toen ik op een dag onder mijn bureau keek naar al die computerkabels vond ik toch dat dat woord niet echt op onze situatie sloeg. Toen hebben we er: 'Goed voor aarde, lichaam en geest' opgezet. Onze leidraad was: we gaan je over al die dingen vertellen. Niet te zweverig maar op een toegankelijke ma-

30 jaar Onkruid

67
ONKRUID 184

Nr. 34 "Het eerste nummer dat we in eigen beheer hebben gemaakt, dus los van de VNU. Als ik nu de papierkwaliteit bekijk, dan vind ik eerlijk gezegd dat dat niet kan. Dit is schuurpapier. We zaten toen bij een hele goedkope drukker, qua sfeer een Oost-Europees bedrijf. Maar we moesten wel, want we hadden nauwelijks geld."

Nr. 50 "Ons eerste jubileumnummer. Dat was echt zo'n overwinningsgevoel. We hebben toen alle medewerkers van de redactie en mensen uit de omgeving gevraagd een feesttaart te maken, die we in het blad zouden afdrucken. Dus kwamen er worteltaarten enzovoorts, maar

één persoon kwam met een spacecake. Tja, daar zaten we dan. Maar we dachten: dat doen we gewoon, dus drukten we ook het recept voor de spacecake af. Daar waren sommige abonnees nogal boos over."

Loes: "Die spacecake heeft wel kwaad bloed gezet."

Nr. 56 **Loes:** "Hierin een artikel van Louise Hay: wat we over onszelf geloven wordt waar. Dat is dus gewoon

The Secret. Nu pas slaat het aan, maar wij hadden het toen al."

Paul: "Dat is in het algemeen de ergernis van oude mensen. Die zien alle dingen die ze vroeger ook al hadden nu voorbijkomen in een nieuw jasje."

Nr. 58 "Een themanummer over biologisch bouwen. Dat was echt iets nieuws in die tijd. We hebben daar toen een beurs aan gekoppeld in de RAI, waar gewoonlijk niks mocht. Op een gegeven moment kwam er iemand met een open aanhangwagen waar iets in klotste. Wat is dat meneer, vroegen de beveiligingsbeambten. Nou, dat is paardenurine, want daar worden de lemen muren steviger van. Uiteindelijk is die bak met klotzende paardenpis ook de beurs opgebracht."

Nr. 59 **Loes:** "In 1987 hadden wij al een artikel over managers die soft cursussen volgen, wat nu heel gewoon is. 'De Tao van de manager', over de nieuwe tijd in de directiekamer."

Paul: "Dat vond men zo raar, dat was echt absurd."

Loes: "Teambuilding, wat was dat? Ja, dat deed je met voetballen."

Paul: "Een slecht verkocht nummer, maar daar stond het in."

'Ook die bak met klotzende paardenurine werd de

beurs opgebracht.'

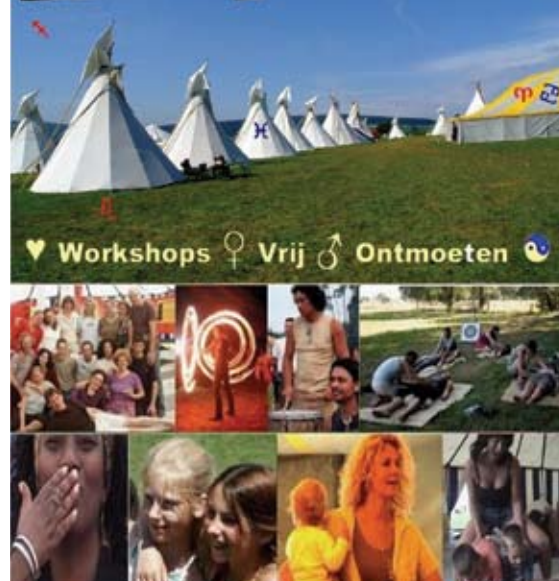

67
ONKRUID 184

VAKANTIE ANDERS!

♥ Workshops ♀ Vrij ♂ Ontmoeten

[www. VakantieAnders .nl](http://www.VakantieAnders.nl)

CRANIO-SACRAAL VOOR IEDEREEN Volledige opleiding

Info: Multiversity, Amsterdam
020-6797822
e-mail multiversity@planet.nl

Ook basiscursus in Noord Nederland
info: Ineke Blaauw, info@integra.nl

andromeda Academy

NEI (Neuro Emotionele Integratie)

Dit is de enige officieel erkende opleiding tot NEI Practitioner. NEI is de meest diepe methode om blokkades op te ruimen en emoties te integreren. Nu volledig vernieuwd en aangepast aan deze tijd.

NLP Mastercoach

De NLP Practitioner en de Master opleiding in één jaar waarbij je NLP ervaart en er direct mee aan het werk kan als Mastercoach.

Coaching

In september start de verkorte gecertificeerde Coaching opleiding waar je direct mee aan de slag kunt.

ALL IN ONE

In oktober start de leukste opleiding van Nederland waarbij je aan je zelfontwikkeling werkt, oude overtuigingen en blokkades opruimt en technieken leert als voorbereiding op je verdere ontwikkeling.

Kijk op www.andromeda-academy.nl voor alle data en details. Hier vind je ook een aantal zomerworkshops zoals **Open je Hart**, **Enneagram Code** gekraakt en de opleiding tot **Master Trainer**.

(0299) 477555 • www.andromeda-academy.nl

Ontspan... T'ai Chi Vakantie

Rolduc Kerkrade 3-9 augustus

T'ai Chi
Roots & Branches T'ai Qi Gong
Hawaiiaans Zwemmen
Meditatie
Kinderprogramma

The School of T'ai Chi Chuan,
31 jaar actief in ontspanning

www.taichichuan.nl

'Er waren twee zielen in mijn borst die het niet met elkaar konden vinden.'

nier, zodat je ook weet hoe je er echt wat mee kan doen. We waren ook altijd trots als mensen hun abonnement opzegden omdat ze ons niet meer nodig hadden. Dan heb je als wegwijzer of voorbereider je werk gedaan. Later waren we met die opzeggingen wat minder blij."

Is je visie ook uitgekomen?

"Visies komen niet uit, maar visies kun je hebben. En visies kunnen door meerdere mensen worden aangehangen."

Loes: "Worden gedééld."

Goed, maar vind je dat je iets hebt betekend voor de samenleving?

Paul: "Je hoort daar bescheiden over te doen, maar ja, ik vind dat we iets betekend hebben."

Loes: "Paul heeft Happinez mogelijk gemaakt."

Paul: "Daar ga je. Wauw!"

Wat vind je van het succes van een blad als Happinez?

Paul: "Ik kijk er nooit in. Ik wil het niet zien, ik vind het verschrikkelijk! Het is niets anders als jaloezie van mijn kant, maar zo is het wel. Ik word er niet goed van."

Loes: "Er zit ook wel iets van angst bij. Als je denkt dat ze het toch wel slimmer hebben gedaan dan jij."

Paul: "Dat is natuurlijk ook wel zo. Ik ben opgevoed bij een grote tijdschriftenuitgeverij. Ik ben adjunct van de Margriet geweest, chefredacteur bij de Libelle, ik heb het blad Nouveau opgericht en ik vind dat ik het vak behoorlijk ken. Maar ik heb de kans om iets in de richting van Happinez te maken niet gezien, niet gedurfd of niet aangegrepen en dat voel ik als een falen. Inez van Oord [de oprichter van Happinez, HT], heeft dat wél gedaan. Dat is een weg die ik zelf ook wel had willen gaan."

'Die hele zaal met Paul de Leeuw lachte zich rot.'

Nr. 100 Degene die alle honderd nummers op een rijtje had, mocht opbellen en kreeg dan een doosje ambachtelijke bonbons. "Als ze dan belden vroegen we of ze bijvoorbeeld de onderste regel van bladzij 12 van nummer 35 even wilde voorlezen. Dat had ik geleerd bij het eetblad *Tip*, waar ik een blauwe maandag hoofdredacteur van was. Daar gingen we bij een vergelijkbare actie taarten

rondbrengen en werd er ook gecontroleerd. Dan kwam je bij een onverlichte boerderij op een achterzandpad aan met die taart en bleek dat mevrouw Jansen toch nummer 12 niet kon laten zien."

Nr. 122 Naar aanleiding van een artikel over reïncarnatie was Paul Breekveldt te gast in het programma van Paul de Leeuw.

"Ik had van tevoren gelezen dat het domste wat je bij Paul de Leeuw kunt doen is proberen ook leuk te zijn. Het gesprek ging over op welke manieren je kan reïncarneren. Niet alleen als mens, maar bijvoorbeeld ook als spin. Toen zei ik: 'Het allerergste is dat je soms als jezelf terugkomt.' Die hele zaal, Paul de Leeuw inclusief, lachte zich rot. Dat vond men toch grappig! Dat nummer had toen een losse verkoop die 2000 hoger lag dan normaal."

Word een gekwalificeerd Acupuncturist, Tuina Therapeut, Qigong Therapeut of Herbalist

Onze 17 jaar internationale trainingservaring en onze cursus Westerse Geneeskunde zorgen ervoor dat je een zorgvuldig behandelaar wordt.

Bezoek voor uitgebreide informatie onze website:

WWW.SHENZHOU-UNIVERSITY.COM

Ons cursus aanbod

- Foundations of Chinese Medicine
- Acupuncture and Chinese Materia Medica/Patented Formulae
- Herbalist in Traditional Chinese Medicine
- Tuina course for non-TCM background
- Tuina Intensive course for TCM practitioners
- Medical Qigong for TCM practitioners
- Foundations of Western Medicine

神州中医药大学
Shenzhou Open University of TCM

Geldersekade 67-73, 1011 EK Amsterdam T 020 - 623 50 60 F 020 - 623 36 36
E info@shenzhou-university.com W www.shenzhou-university.com

PROFESSIONELE TCM OPLEIDINGEN

Geaccrediteerd door NVA, ZHONG, VTGGN, FONG, SRBAG, VNT

'Ik wil alleen maar iets geloven als ik eraan mag twijfelen.'

Maar is Hapinez niet een stuk oppervlakkiger?

Paul: "Ik heb geen mening over het blad want ik zie het eigenlijk nooit."

Loes: "Ik vind het veel oppervlakkiger. Het is leuk met de trend meegegaan, maar het gaat allemaal niet diep en heeft allemaal lekker geen consequenties. Zoals de koninginnen die in de arcadische tijd herderinnetje gingen spelen, wat geen moer te maken had met het werkelijke herderen. Dat vind ik van Hapinez ook. Het speelt met spiritualiteit, het kokettéert ermee."

Paul: "Dat zijn Loes' woorden hè, voor alle duidelijkheid."

Rewind naar 1983. Na vijf jaar door VNU te zijn uitgegeven was het geld voor Onkruid op en dreigde het blad een vroege dood te sterven. Ondertussen waren Paul en Loes zo aan hun blad verknocht

geraakt dat ze besloten om zelf een doorstart te maken en een eigen stichting op te richten. De zolder van het huis werd ingericht als redactiekantoor. Paul bleef vier dagen in de week voor VNU werken, waar hij hoofdredacteur was van het op-en-top damesblad Nouveau en deed Onkruid er in de avond- en weekenduren naast. "Het schuurde wel een beetje. Alsof er twee zielen in mijn borst waren die het helemaal niet met elkaar konden vinden," zegt hij over die periode. "Toen bad ik: O heer, als ik Onkruid van je krijg, zal ik je het goedverdienende blad Nouveau nalaten. En zo is het ook geschied."

Wanneer besloot je om fulltime voor Onkruid te gaan?

"Vijf jaar na het oprichten van de stichting namen we voor het eerst een weekend vrij. Dat hebben we al slapend en kotsend van vermoeidheid doorgebracht. Toen kwam ik tot de conclusie en durfde het ook hardop te zeggen: nog twee jaar en ze staan ontroerd aan

's Avonds was er appelsap met gember. En klysma's.'

Nr. 125 Loes: "In dit nummer hebben we heel kritisch geschreven over Adelbert Nelissen, de goeroe van de macrobiotiek. Als macrobiot was hij wel integer, maar hij holde teveel zijn ego achterna en omringde zich uitsluitend met ja-knikkers."

Paul: "Een beweging als de macrobiotiek, die wij toch hoog achtten, hielp hij op die manier gewoon om zeep. Toen hebben we hem tamelijk gevoelig gepakt, ja. Hij heeft toen nog aangeboden om mij in elkaar te slaan."

Nr. 126 Paul: "Een artikel over Jasmuheen, een Schotse dame die van het Licht leefde en claimde dat ze vijf jaar niets had gegeten of gedronken. Men was hier hysterisch in geïnteresseerd. Er waren mensen die dat ook gingen doen en er is in het buitenland zelfs een geval van versterving geweest."

Loes: "Dat heeft een boel gedoe gegeven! Ik vond het ook een kiele-kiele artikel, Paul Breekveldt."

Paul: "Ja mevrouw."

Loes: "Wij hebben ook jarenlang vastenweken gehouden op de

Veluwe. Daar dronken we met elkaar doorgekookte bouillon en 's avonds was er warme appelsap met gember. En er waren klysma's. Heel gezellig."

Paul: Om het geld hoefde je het niet te doen. Die week kostte natuurlijk toch wel een paar honderd gulden, met alle workshops en lezingen erbij. Uiteindelijk was je dus met vasten meer geld kwijt dan met gewoon eten."

ons graf, want dit houden we niet vol. Ik heb een laag salaris gekozen en we zijn fulltime met Onkruid begonnen. Het werd niet minder druk, maar wel een stuk leuker.”

Door de jaren heen hebben ze de nodige medewerkers zien komen en gaan. Een bekende en beruchte anekdote was het veelbesproken vertrek van kruidenvrouw-tje en vaste columnist Mellie Uyldert in 1984, die vanwege haar racistische gedachtegoed de dienst werd opgezegd.

Paul: “Wij hadden al eerder discussies gehad met Mellie Uyldert over haar uitspraken. Ooit schreef ze: ‘De gastarbeiders zijn de zwammen aan de verrotte boom van onze maatschappij.’ Ik viel daarover en zei dat ze niet zulke vreselijke dingen over gastarbeiders moest zeggen. Nee, legde zij uit, zo is het ook niet, want zwammen doen aan een rotte boom heel nuttig werk. Het probleem is niet dat die zwammen er zijn, maar dat die boom rot is.

Zij had een eigen blad, *De Kaarsvlam*,

waar ook dingen in stonden waar je niet helemaal goed van werd. Op een gegeven moment besloten we haar op te zoeken en te vragen hoe het werkelijk zat. Onze eindconclusie was: dit kan niet. Ze is een racist. Ik herinner me in dat gesprek een geval waarin wij het voorbeeld gaven van een neger in Zuid-Afrika die ging studeren aan de universiteit en een doctorsgraad behaalde. Dan kon ze toch moeilijk volhouden dat zulke mensen niet tot intellectuele dingen in staat zijn? Maar volgens haar was dat maar schijn. Zo iemand zou dat niet werkelijk doorvoelen en ervaren zoals een blanke.”

Loes: “Ze vond het ook belachelijk dat er zoveel gehandicapte kinderen in leven gehouden werden. Want die kweekten zich dan voort en zo werd het hele ras bedorven; dat soort Hitler-uitspraken. Toen we daar wat van zeiden, viel ze uit: ‘U doet dat toch ook, als u in de tuin werkt haalt u ook de beste plantjes eruit en laat u de ongezonde plantjes zitten.’”

Paul: “Dat heeft mij als tuinier nog lang

“Ik vond het een kiele-kiele artikel, Paul Breekveldt!” “Ja, mevrouw.”

Nr. 138 Een kritische column van Paul Breekveldt over Sai Baba's vermeende seksuele activiteiten. “Als redactie hadden we het criterium: is het integer wat iemand doet? Dat is een vraag die heel moeilijk te beantwoorden is. Als columnist had ik op dat moment het gevoel dat het zo zat als ik het schreef. Je had toen eerder ook al die hele persrel rondom Rudolf Steiner

gehad. Wij brachten een verhaal over zijn vermeend racistische ideeën. Toch waren die ideeën in de tijd waarin hij leefde niet ongewoon. Ik ben er niet zo dapper in om dan een duidelijk standpunt in te nemen.”

Nr. 167 “Ik was toen al officieel met pensioen. Maar op 6 juli kwam de toenmalige hoofdredacteur vertellen dat ze wegens een conflict opstapte. Toen heb ik even staan vloeken en tieren,

maar ben toch maar de trap naar zolder opgesjokt. Dat nummer moest 10 augustus door naar de drukker. En het was in de zomerperiode die altijd arm is aan onderwerpen. Alles wat nog in de la lag, ging in dat nummer. Hier en daar een zwak puntje, maar het is uiteindelijk nog best aardig geworden. Welja, we zijn gewoon verder gegaan.”

‘Adelbert Nelissen heeft toen aangeboden om mij in elkaar te slaan.’

dwarsgezet. Ik kon daarna niet meer zomaar die zwakkere plantjes aan hun lot overlaten.”

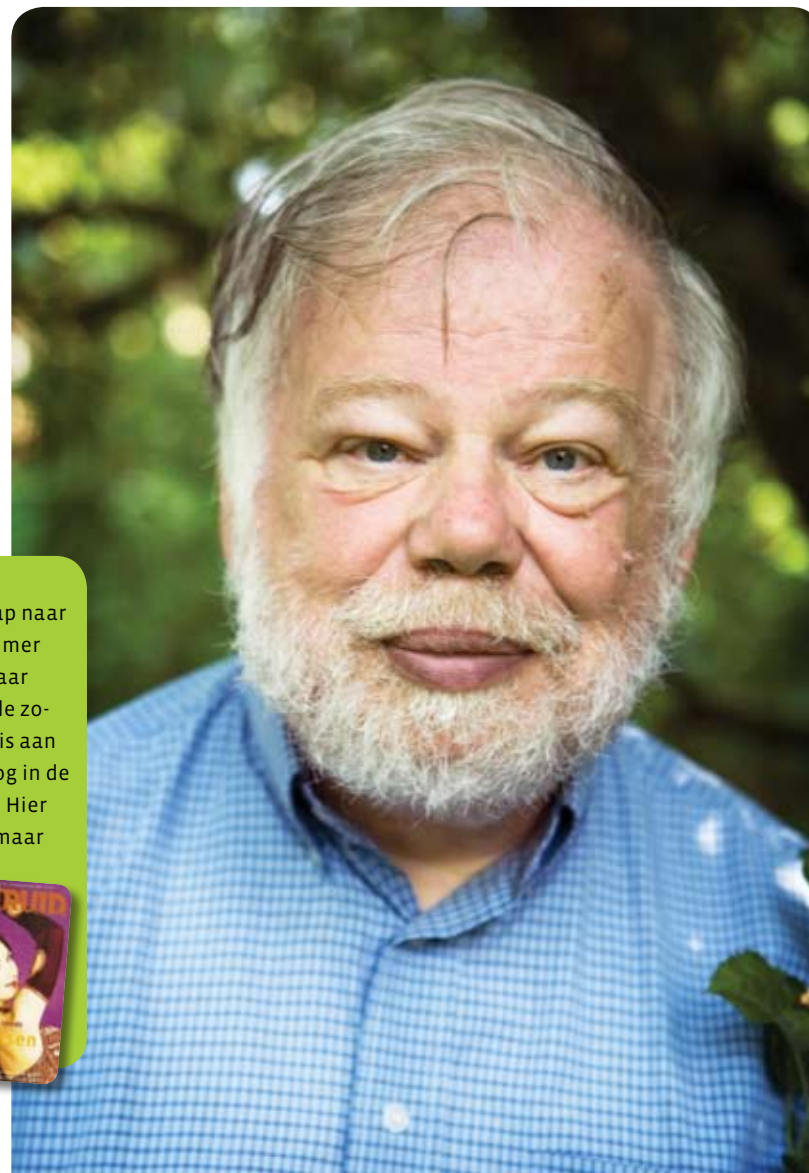
Met Bhagwan, later Osho, hebben jullie ook een soort haat-liefde verhouding gehad.

Paul: “Over Bhagwan hebben we inderdaad in diverse toonaarden geschreven. In nummer twee stond al een informatief verhaal en in de loop der jaren heb-

ben we ons in soms meer, soms minder positieve bewoordingen over hem en zijn sannyasins uitgelaten. Maar we waren er natuurlijk zelf ook mee bezig. Mijn eindredacteur Kees, toentertijd Satyo, ging in het oranje gekleed. Bob Snoijink, een van onze beste auteurs, woonde zelf in een Bhagwancommune. Dus objectiviteit was ons daarin eigenlijk niet gegeven.”

Ben je zelf nooit in de verleiding gekomen om een oranje jurk aan te trekken?

“Natuurlijk voelde ik het wel trekken, maar nee. Een collega van de Libelle, een moderedactrice van gevorderde leeftijd, ging er op een gegeven moment naartoe. Toen ze terugkwam zei ik: en van jou wil ik het weten. ‘Ach, ik ben al eens rooms geweest,’ zei ze. Dat herkende ik. Ik ben zelf gereformeerd opgevoed. Al die rituelen, de hele soesa eromheen heeft best iets moois, maar daar heb ik al eens afscheid van genomen. Ik had er niet zo’n zin in om me weer aan iets te binden dat zo absoluut was: één persoon wiens woord absolute waarheid is. Wij waren thuis helemaal niet van dat akelige zwart, maar heel maatschappelijk gevormd, ARP-gereformeerd. Mijn vader was hoofd van een christelijke school en het leek allemaal wel mooi en goed, maar het is uiteindelijk een behoorlijk dwingend geloof. Mijn ouders waren niet van dat luchthartige gedoe. Ik heb me daaraan ontworsteld, maar dat gaat wel van ‘au’. Ik denk dat ik daar wat bindingsangst aan heb overgehouden. Dat uitte zich richting Bhagwan, maar ook richting de macrobiotiek en de antroposofie waarvan een aantal stukken uit de leer me best trekken en boeien. Maar hun resolute en dogmatische handelen stoot mij dermate af dat ik ervoor vlucht. Ik wil alleen nog maar iets geloven als ik eraan mag twijfelen. En ik hoor nergens bij.”

Cursuscentrum voor Intuïtieve Ontwikkeling in Nijmegen

Geeft cursussen en opleidingen in het ontwikkelen van je intuïtie.
De cursussen gaan 3 x per jaar van start in januari, april en september.

- * **Basis- en themacursussen**
- * **Healingopleiding**
- * **2-jarige opleiding tot reader**
- * **1-jarige reader vervolgopleiding**

U bent van harte welkom op onze Open Dag:

zaterdag 30 augustus

Voor meer informatie zie onze website:

www.intuïtieftraject.nl

of via **telefoon 06 - 16 05 17 82**

of via e-mail: **info@intuïtieftraject.nl**

Ons cursuscentrum: Planetenstraat 30, Nijmegen, tegenover Zwembad West.

De kleine Tíki

School voor kunstzinnig dynamisch coachen en innerlijke ontwikkeling

Nederland: Breda en Assen. België: Antwerpen

Deeltijd opleiding gericht op kunstzinnige en persoonlijke ontwikkeling,
toewerkend naar professionele ontwikkeling, met als specialisatiejaren kunstzinnig
dynamisch coachen of kunstzinnig coachen van kinderen.

Daarnaast ook aparte éénjarige trajecten als:

Kunstzinnig werken binnen dans, drama en beweging;
Kunstzinnig werken met de stem;
Tiki-atelier;
Supervisie.

Alle jaartrajecten bestaan uit 18 lesdagen met de mogelijkheid om per jaar in te stappen.
Aanvang jaartrajecten à september 2008. **Kunstzinnige ervaring niet noodzakelijk!**

Kunst

Coaching

Persoonlijke groei